

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 43 - 2020 නොවැම්බර්

සුදුසු භූමියක් තෝරාගෙන දුරියන් පැළයක් නිවැරදිව සිටුවන ක්‍රමවේදය ගැන කලින් තොරතුරු පත්‍රිකාවකදී සාකච්ඡා කළ බැවින් මෙවර අවධානය යොමුකරන්නේ අලුත සිටවූ පැළයේ සනීපාරක්ෂාව කෙසේ පවත්වාගෙන යන්නේද ගැනයි. සියලු ජීවීන්ට පොදු මූලධර්මයක් වන රෝගයට ප්‍රතිකාර කිරීමට වඩා රෝගය වැළැක්වීම සුදුසුය යන්න මෙතැනදී ද ඉදිරියට ගත යුතු සිතුවිල්ලකි. ළපටි පැළයක් රෝගී වුවහොත් ශාකයේ වර්ධනයට දැඩි බලපෑමක් එල්ලවන පරිද්දෙන් ශාකය දුර්වල වන්නේය. ලොකු ගසක් රෝගී වුවහොත් ශාකයේ විශාලත්වයේ වැඩිකම නිසා ප්‍රතිකාර කිරීම අපහසු හා අධික වියදම් සහිතද වන්නේය. රෝගාබාධ වළක්වා ගැනීමේ ක්‍රමෝපායයන් පිළිපැදීමට මූල සිටම උනන්දු විය යුත්තේ එබැවිනි. ප්‍රාථමික අවශ්‍යතාවයක් වශයෙන් රබර්, මඤ්ඤොක්කා වැනි වගාවක් නොතිබුණු භූමියක් තෝරා ගැනීමෙන් සුදුමුල් රෝග අසාදනය වැළැක්විය හැකි බව කලින් දන්වා සිටි බැවින් මෙම විස්තරය පදනම් වන්නේ ඉන් ඔබ්බට සැලකිලිමත් වියයුතු කරුණු සම්බන්ධවය.

"ගෙදර වන්නේ දුරියන් පැළ දෙකක් හදනවා වගේ නෙවෙයි, වාණිජ වගාවකදී ගස් අතර පරතරය රෝග වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් ඉතා වැදගත්. අපේ නිර්දේශිත පරතරය මීටර් 10 ක්. පැළ සිටුවනවිට මේක ලොකු දුරක් වගේ ජේනවා. ඒ නිසා වගාකරුවන් ඇතැම්විට නැවතත් අහනවා මේ තරම් දුරක් සිටුවීම අවශ්‍යමද කියලා. අපි කල්පනා කරන්න ඕනේ ගස් ලොකුවෙලා අතු එකිනෙක ගෑවෙන තත්වය පිළිබඳව. හුඟක් ළඟින් හිටෙව්වොත් වටපිටාවේ ආර්ද්‍රතාවය වැඩිවෙලා ලෙඩ වැඩි වෙනවා. ඒ නිසා යන්නම් බෑවුමක් ඇති භූමියක උනත් මේ පරතරය තියෙන්න ඕනෑ.

දුරියන් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද පෙර දැනුවත්කිරීම් වලදී මෙන්ම මෙවරත් සංවාදයට එකතුවූයේ හොරණ පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ ප්‍රධාන අභිජනන විද්‍යාඥ ඩබ්ලිව්. ඩී. ලෙස්ලි මහතා එසේ අදහස් දක්වමිනි. පරතරය ගැන සිතනවාට අමතරව වාණිජ වගාවකනම් ගස් හුදකලා වන පරිදි බිම් සැකසීම කළයුතු බවද හෙතෙම පෙන්වා දෙයි. දුරියන් වලට වැළඳෙන සුලභ රෝගයක් වන ෆයිටොප්තෙරා නමැති දිලීර රෝගය, භූමිය මත ගලායන වැසි ජලය තුළින් ඉතා පහසුවෙන් ව්‍යාප්ත වේ. ඒ නිසා මතුපිට ජලය අඛණ්ඩව ගලායාම අවහිර කරමින් කාණු සකසන්නේ නම් සාර්ථකව ශාක හුදකලා කළ හැකිය. ගස් ඉහළට වැඩුණු පසු කාණු කපමින් බිම් සැකසීම කළ නොහැක්කේ ශාකයේ සරු පෝෂක මුල් බොහොමයක් කලාලයක් ලෙස වැඩි මතුපිට පස ඇසුරෙන් පවතින බැවිනි. ඇතැම් වගාකරුවන් පැමිණිලි කරන්නේ පැළය සිටුවා ටික දිනක් ගතවෙත්ම කොළ කහපැහැ ගැන්වී වියළී හැලීගොස් අවසානයේදී පැළය මියගිය බවයි. මෙතැනදී බොහෝවිට සිදුවී ඇත්තේ ආසාදිත පැළයකින්ම වැඩ පටන්ගෙන තිබීමයි. තවත්කිත් මිලදී ගන්නා පැළයක සෞඛ්‍යය තත්වය පිළිබඳව පිටින් බලා තක්සේරු කළ නොහැකිය. ඒ නිසා

සිටුවීමට දින කීපයකට කලින් බඳුන්ගතව පැළය තිබියදීම දිලීර නාශක ප්‍රතිකාරයක් සිදුකිරීම නුවනට හුරුවන අතර, මේ සඳහා නිර්දේශිත දිලීර නාශකයක් ඉසීම හෝ ජලයේ දියකර පසට යෙදීම හෝ කළයුතු වේ. ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනයෙන් පසු සිදුවියහැකි උවදුරු අවම කරගත හැකි ක්‍රමය මෙයයි.

ආරම්භයේදී ගතයුතු මෙවැනි ක්‍රමෝපායයන් මගහැරුණු දූරියන් ගසක් ගැන කතා නොකළහොත් විස්තරය අසම්පූර්ණය. මෙවැනි ගසක ෆයිටොප්තෝරා වැනි දිලීර ආසාදනයන් ශාකය පුරා පැතිරී ඇති බැවින් විවිධ ස්ථානයන්ගෙන් එහි රෝග ලක්ෂණ පිටතට පෙනේ. කඳෙහි ඇතැම් තැන්වල තුවාල සෑදී ඉස්ම වැනි දෑ වැස්සීම එක තත්වයකි (Stem Canker). මෙහිදී ස්ථානීය

ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් තුවාලය පිරිසිදුකර නිර්දේශිත දිලීර නාශකයෙන්ම කුඩු ස්වල්පයක් ජලයෙන් අනා තුවාලයේ තැවරීම කළ හැකිය. නමුත් ශාකය පුරාම දිලීරය පැතිරී ඇති බැවින් උස අඩු ගසක් නම් පත්‍ර සඳහා දිලීර නාශක ඉසීමද කළ යුතුවේ.

"මෙය මිල අධික වැඩක්. රසායන ද්‍රව්‍යයයේ කිලෝ ග්‍රෑමයක් පමණ අවශ්‍ය වේවි එක ගසකට එක වරකට. ග්‍රෑම් 500 ක මිල රුපියල් දහස් ගණනක් වෙනවා. වරක් ප්‍රතිකාර කෙරුවත් ප්‍රමාණවත් නෑහේ. කිහිප වරක් ප්‍රතිකාර කරන්න වෙනවා. ඒ නිසා තමයි අපි අවධාරණය කරන්නේ පැළයේ ළපටි අවධියේ සිටම රෝගය වළක්වාගැනීමේ වැදගත්කම"

ලෙස්ලි මහතා වැඩිදුරටත් කියා සිටී. මීට අමතරව රෝග ලක්ෂණ ප්‍රකාශවෙන අතු ඉවත්කිරීමත්, ඒවා පුළුස්සා විනාශ කිරීමත් ප්‍රයෝජනවත් ක්‍රියාකාරකමක් වන අතර ශාකය අවට පසට කොම්පෝස්ට් යනාදිය යහමින් එකතුකරමින් පාංශු පෝෂණය ඉහළ නැංවීමෙන්ද රෝගයන්ට ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව ශාකය වෙත ලබාදිය යුතුය.

ළපටි පැලවල පවා ප්‍රකාශ වෙන පරිද්දෙන්, පත්‍ර දාරයෙන් ඇතුළු දෙසට එන පිළිස්සුනු ස්වභාවය ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝග ලක්ෂණයක් විය හැකිය. මෙයටද කළයුත්තේ නිර්දේශිත දිලීර නාශක ඇසුරෙන් ප්‍රතිකාර කිරීමයි. මිළඟ විස්තරය තුළින් ලෙස්ලි මහතා තොරතුරු ඉදිරිපත් කරනු ඇත්තේ දූරියන් ගසට බලපාන කෘමි හානි පිළිබඳවයි.

පිටපත : සහන් වම්. බණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව
තාක්ෂණික කරුණු : ඩබ්.ඩී. ලෙස්ලි, ප්‍රධාන විද්‍යාඥ (පලතුරු අභිජනන) පලතුරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, තොරණ

පරිගණක නිර්මාණය : ගෝතමී ලියනගේ

අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ් .එල් හිරාන් පිරිස් (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන), අයි.එස්.එම් හලිමිදින් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)